

ਵੀਕੇ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ ਜੇ. ਜੇ

ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਹਿਕਾਰਤਾ, ਪੰਜਾਬ

ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2003 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 5759

25 ਮਈ, 2004

ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 — ਐੱਸ. 45—ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡ ਮੈਨੂਅਲ — ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਆਰਟ. 226- ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ—ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੀ ਸੁਧਾਰ — ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ -ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ - ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਖਾਸਗਿਰਦਾਵਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ - ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ - ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇੱਕ ਗਲਤ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ - ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪਿਛਲੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ - ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ - ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਕਾਰਡ-ਆਫ-ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ 1887 ਐਕਟ ਉਪਾਅ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਦੂਜਾ ਦਰਜਾ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੁਕਮ, ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਨੁਕਸ, ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਪੋਟੈਂਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 25)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1887 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

(ਪਰਾ 27)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਲਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਪਰਾ 28)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦ

ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 30)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਪੁਨੀਸ਼ ਜਿੰਦੀਆ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਮੁਨੀਸ਼ ਸਰੀਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਲਈ।

ਜੀ.ਐਸ.ਨਾਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 8 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਰਾਜੀਵ ਭੱਲਾ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 04 ਅਕਤੂਬਰ 1996 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ, ਫਗਵਾੜਾ, ਮਿਤੀ 05 ਅਗਸਤ, 1999 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੀ-7), ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 07 ਨਵੰਬਰ, 1997 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-6), ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ, ਮਿਤੀ ਜਨਵਰੀ 25, 2001 (ਅਨੈਕਸਰ P-9) ਅਤੇ 23 ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸਹਿਕਾਰੀ) ਦਾ (ਅੰਕੜਾ P- 11)।

(2) ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ, 15 ਜੁਲਾਈ 1983 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ 20 ਕਨਾਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ 1983 ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1992-93 ਲਈ ਜਮਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ (ਅੰਕੜਾ P- 1)।

(4) ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-2) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2 ਕਨਾਲ 16 ਮਰਲੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 18//2/1 ਮਿਨ ਗਰਬ (1 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ) ਅਤੇ 18/1/2 ਮਿਨ ਸ਼ਰਕ (1 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ), ਪਿੰਡ ਨਸੀਰਾਬਾਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਗਵਾੜਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।

(5) 27 ਸਤੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ, ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, 04 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੈਕਚਰ ਪੀ-4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੋਣੀ 1993 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾੜੀ 1996 ਤੱਕ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

(6) ਕਲੈਕਟਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ/ਸੋਧ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (ਅੰਕੜਾ P-5)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(7) ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 172 ਮਿਤੀ 15 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਫਗਵਾੜਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਜਾਂ

ਨਿਪਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 20 ਕਨਾਲ ਕਿੱਟਾ 5 ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 14//11 (7 ਕਨਾਲ, 4 ਮਰਲੇ), 12/2 (6 ਕਨਾਲ, 18 ਮਰਲੇ), 19/3 (2 ਕਨਾਲ 12 ਮਰਲੇ), 18//// 1/2/2 (1 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ) ਅਤੇ 2/1/1 (1 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ)। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(8) ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ, ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-6) ਦੁਆਰਾ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ।

(9) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ, ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, - 5 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੇਕਚਰ P-7) ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 5 ਅਗਸਤ, 1999, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਲ 1997-98 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਮਿਤੀ 5 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), - 25 ਜਨਵਰੀ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੈਕਸਰ P-9) ਦੁਆਰਾ, ਨੇ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸਹਿਕਾਰਤਾ), ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 20 ਕਨਾਲ ਕਿੱਟਾ 5 ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 14/20 ਕਨਾਲ ਮਾਪ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। /11 (7 ਕਨਾਲ 4 ਮਰਲੇ), 12/2 (6 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ), 19/3 (2 ਕਨਾਲ 12 ਮਰਲੇ), 18//1/2/2 (1 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ) ਅਤੇ 2/1/1 (1 ਕਨਾਲ 8 ਮਰਲੇ)।

(13) ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - 23 ਅਕਤੂਬਰ 2002 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-11) ਰਾਹੀਂ, ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਬਜ਼ ਕਾਲਮ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, - 5 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-7) ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।; ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ।

(14) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(15) ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸੋਣੀ' 1993 ਤੋਂ 'ਹਾਰੀ' 1996 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਸਾਲ 1997-98 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਜੋ ਕਿ ਬੇਕਾਰ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(16) ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵੀ।

(17) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ, ਖਸਰਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੇ ਮਿਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-4), ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਪੇਟੈਂਟ ਤੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨੁਕਸ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(18) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਕੇਵਲ ਸਿਵਲ ਸੂਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੁਧਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

(19) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ, ਵੱਖ ਕਰਨ

ਜਾਂ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੀਨਡ ਫਾਈਨੈਂਸੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। . ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(20) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ ਵੀ. ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਸਹੀ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਸੀ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(21) ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

(22) ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1997-98 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਭਰੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ। ਫਗਵਾੜਾ,,— ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਗਵਾੜਾ , ਨੇ ਆਪਣੇ 09 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਈਲੈਂਡ ਗ੍ਰੇਡ, ਫਗਵਾੜਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,-ਨਵੰਬਰ, 07, 1997 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ (ਅਨੈਕਸਨ ਪੀ-6)

ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਰਨ-ਮਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ, - ਮਿਤੀ 05 ਅਗਸਤ, 1999 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਅੰਕਸ਼ਾ P-7) ਦੁਆਰਾ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), ਜਲੰਧਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ 25 ਜਨਵਰੀ, 2001 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ-9) ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ।

(23) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦ ਆਵਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-7)

ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ), ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-9) ਦੇ ਹੁਕਮ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ, 1998 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ 05 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ।, ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1999 ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ 25, 2001। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(24) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ 1998 ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ / ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸੋਣੀ' 1993 ਤੋਂ 'ਹਾਰੀ' 1996 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(25) ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਸਰਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ

ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਿਰਦਾਵਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਨੁਕਸ, ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ,

(26) ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 45:-ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇੰਦਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ:- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ-ਆਫ-ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(27) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(28) ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29

ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਪਿਛਲੀ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(29) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਧ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ:-

“ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਐਟਰੀਆਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ।

(30) ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ, ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(31) ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ ਕੇ ਸਰੀਨ, ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਲ ਐਮ ਚੋਪੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 20 ਕਨਾਲ ਕਿੱਟਾ 5 ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 14/11/ 7-4, 12/2/6-18, 19/3/2 12,18//1/2/2/1-18,2/1/1//1-8 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ /ਖਤੌਨੀ ਨੰ. 5/5 ਜਮਾਂਬੰਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪਿੰਡ ਨਸੀਰਾਬਾਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਫਗਵਾੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਸਾਲ 1992-93 ਲਈ ਪੀ.ਬੀ.

(32) ਉਕਤ ਹੁਕਮ, ਜਦੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਢੰਗ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ

ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਘੋਰ ਬੇਨਿਯਮਤਾ ਕੀਤੀ।

(33) ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਪਟ ਨੰਬਰ 104 ਮਿਤੀ 08 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ, ਜੋ ' ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਮਲੇ ਦੁਆਰਾ: ਸਾਲ 1997-98 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਰੈਪਟ ਮਿਤੀ 08 ਨਵੰਬਰ, 1996, ਸਹਾਇਕ ਕਲੈਕਟਰ ਆਈਲੰਡ ਗ੍ਰੇਡ ਮਿਤੀ 04 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 09 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 04 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ/ਆਰਡਰ/ਮਾਲੀਆ ਐਂਟਰੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 08 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਰੈਪਟ ਨੰਬਰ 104, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 5 ਤੋਂ 8 ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(34) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਰਸ 7.29 ਅਤੇ 7.30 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੈਂਡ ਰਿਕਾਰਡ ਮੈਨੂਅਲ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਜ਼) ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ, 2001 (ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-9) ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਮਿਤੀ 05 ਅਗਸਤ, 1999 (ਅਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-7) ਦੇ ਉਲਟ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਿਤੀ 23 ਅਕਤੂਬਰ, 2002 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-11) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ, 2002 ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ